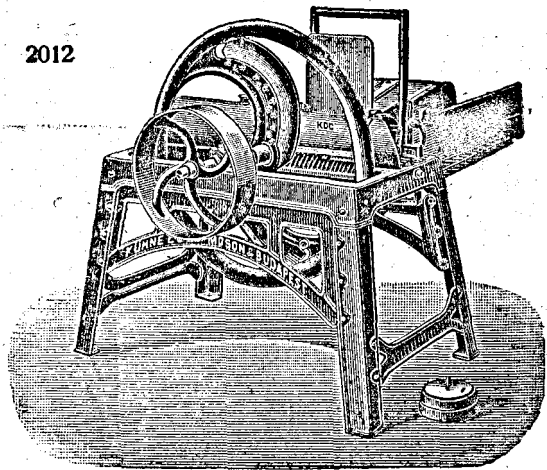

„KÜHNE” MÉZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T. MOSONBAN

elismert elsőrendű kivitelben szállít uradalmak és kisgazdák céljainak megfelelő mindenféle
MÉZŐGAZDASÁGI GÉPET. =

2012

Idénygépek: szeceksavágók, répavágók, hengeres-, tárcsás- és köves darálók, tengeri morzsolók kezi- és erőhajtásra, tengeriszar-tépők, gyökmosogépek, takarmányfűlesztők.

Teljes takarmánykamraberendezések

a legmodernebb kivitelben. Helyszini felvétel és tervezés díjtalan.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Fiókraktárak: Debrecen, Kaposvár, Szabadka, Temesvár

I. H. C. Benzin-Motorok gazdasági üzemek számára a legjobbak,

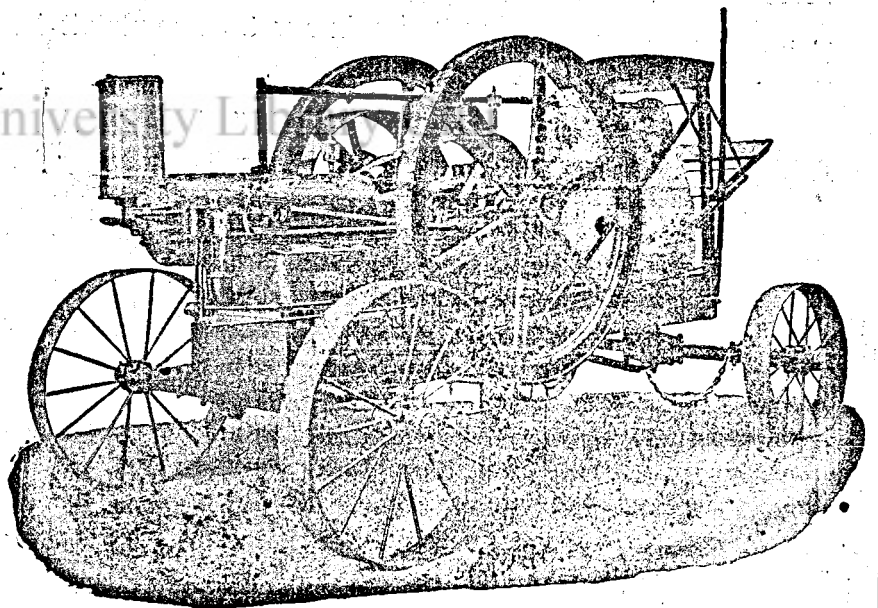
mert szerkezetük oly egyszerű, hogy a kezelést a legegyszerűbb bérésre lehet bízni; mert az alkatrészek cseréléséhez szakértő nem kell; mert kiváló erősen vannak építve és mégis meglepően olcsók; mert üzemük teljesen biztos.

Gyártmányaink:

- I. H. C. Vertical-Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel (szeceksavágó, darálógép, répavágó, körfűrész, tengerimorzsoló, vízszivattyu stb. stb. hajtására.)
- I. H. C. Horizontál-Stabil-Benzinmotorok, 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (takarmánykamra, villanytelep, malom, stb. stb. számára.)
- I. H. C. Horizontál-Benzinlokomobilok 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (cséplőgép, tengeriszartépgép, tengerimorzsológép stb. stb. számára.)
- I. H. C. Famous-Vertical Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel, kézikocsira szerelve, (kisebb fajta cséplőgépek számára.)
- I. H. C. Benzin-Magánjárók (Traktorok) 12, 15, 20, 25 és 45 tényleges lóerővel, (cséplés, vontatás, szántás stb. számára.) 2781

Részletes katalógust és árjegyzéket kívánságra díjmentesen küld:

**International Harvester Company of America,
Budapest, V., Váci-ut 98. sz.**

Zsákot, Zsineget,

2280

ponyvát, szőlőkötöző fonalat vásároljon a

30 év óta legmegbízhatóbbnak elismert FISCHER-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, Nádor-utca 31-33. A Fischer-féle szőlőkötözőfonál jobb és olcsóbb, mint a raffia. — Pontos, szolid kiszolgálás. Ponyvakötöző Intézet. — Tessék ajánlatot kérni.

Tavaszbuzát

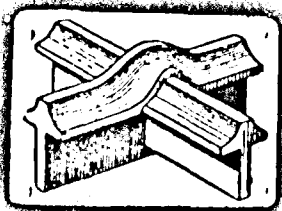
nagyobb mennyiségben (100 mázsáig) keres megvételre alulírott, kihez ajánlatok Gernyeszeg postára küldendők.

Pálffy Dezső. 2835

Ideggyenge férfiak! Az elgyengült erő szerzésére legmegbízhatóbbak az

Evaton-tabletták, melyeknek káros következményük nincs. Próbadoz K 4.40, fél doboz K 10.20, 1 egész doboz K 18.20. Utánvét mellett vagy a pénz előre való beküldése ellenében küldi

Polgár Gyula gyógyszerháza
Pozsony, II., Frigyes főherceg-ut 20. szám
2823 Oszk. 26.

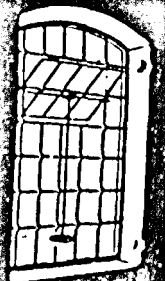
Szab.

„Köpplinger”-rendszerű Idomvasablakok

a legjobbak és a legolcsóbbak.

Egyedüli gyártója — ismeretével és költségvetéssel díjtalanul szolgál.

Lepter János vasszerkezeti és idomvasablakgyár **Budapest, X., Asztalos Sándor-ut 16.** Telefon 55-27

„MEZŐGAZDASÁGI KALAUZ”

E cím alatt Budai Barna és Konkoly-Thege Sándor dr. szerkesztésében vaskos kötet jelent meg, mely hazai nagyobb gazdaságainkat, mint beszerzési forrásokat ismerteti. A könyv tehát arról tájékoztatja az érdeklődőt, hogy mindazt a szükségleti cikket, amit a mezőgazda termel, hol, mely gazdaságban, milyen mennyiségben és milyen feltételek mellett szerezheti be.

Beszerzési forrásokat sorol fel tenyész- és haszonállatokra nézve (lő, szarvasmarha, sertés, juh, baromfi, eb, házinyul, kecske, szamár, öszvér, hal) állati termékekről, vetőmagvakról, szőlővesszőről, facsemetékről, oltványokról, gyümölcsökről, konyhakerti terményekről és borokról: ezeknek minden nevezetesebb fajtáját és féleségét felkarolja.

Nem csupán címét adja a gazdaságoknak, de megjelöli a tenyésztés, illetve termelés mértékét, irányát, haszoncélját, az eladó fajtákat, illetve féleségeket, azok mennyiségét, árát, szóval lehetőleg mindazt, ami a vásárlót érdekelheti.

A könyv 4000 gazdaságról emlékezik meg és több mint 10000 beszerzési alkalmat ismertet. A szerzők előtt, kik egyuttal a „Köztelek” szerkesztői, az a közérdekű cél lebegett a könyv kiadásával, hogy a fogyasztó közönséget megismertessék a mezőgazdasági termelő forrásokkal s közöttük közvetlen összeköttetést hozzanak létre. Vállalkozásuk e tekintetben uttörő, mert hasonló munka még sehol nem jelent meg.

A könyv egyaránt érdekli a gazdákat és azokat az iparosokat és kereskedőket, akik nyersanyag szükségletüket a gazdaságoktól szerzik be. A „Mezőgazdasági Kalauz” mintegy 30 nyomtatott ivre terjedő. Ára kemény vászonkötésben 16 korona.

Megrendelhető az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatalától Kolozsvárt, Atilla-utca 10. sz. Utánvét, vagy az összeg előzetes beküldése mellett.

2841

Eladó tavaszbuza

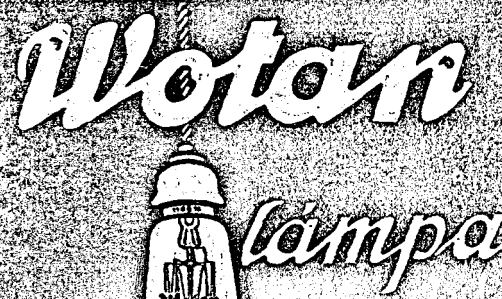
egy vagon; ára 25 korona
100 kilogrammonként ab
Kolozsvári Hitelbank Áru-
raktár, ahol megtekinthető.

Értekezni lehet

Klein Jakab

birtokossal

Radákszinye, u. p. Alparét.

2842 II.

huzott drótszállal

kb. 75% áram megtakarítás.

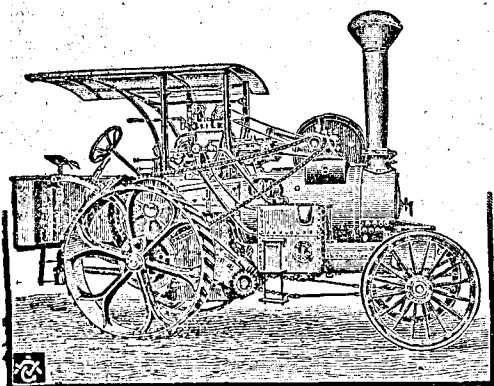
Törhetetlen!

Magyar

SIEMENS-SCHUCKERT-MÜVEK

Budapest, VI., Teréz-körút 36.

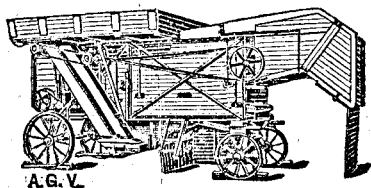
Az állami gépgyár gyártmányai:

Utimozdonyok

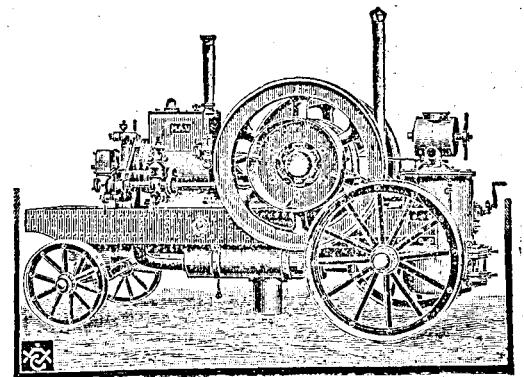
14 légkörnyomásra, compound rendszer szerint szerkesztve.

Fa-, szén- és szalmatüzelésre! Gazdaságos üzem! Gőzcséplőgépek hajtására, tehervontásra és utánuk akasztott ekével való szántásra alkalmasak.

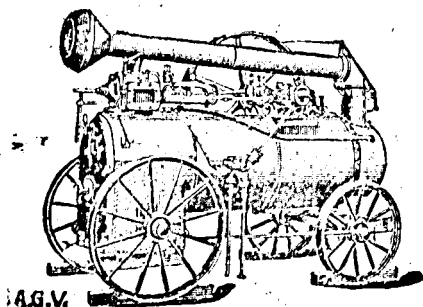
Acélkeretű golyós-csapágyas cséplőgépek.

Csekély hajtóerőszükséglet! Csekély kenőanyag-fogyasztás! Tengelykopás kizárva! Nagy teljesítő képesség!

Szivógázlokomobilok

Ujdonság! Szabadalom!
Rendkívül olcsó üzem! Zajtalan működés!
Könnyű kezelés!
Üzemköltség naponként kb. 5 korona.
Földgázüzemre is alkalmasak!

GŐZLOKOMOBILOK

10 légkörnyomásra szerkesztve.

Fa-, szén- és szalmatüzelésre egyaránt alkalmasak. Nagy munkaképesség. Csekély vonóerőszükséglet. Nagy tüzelőanyag- és vízmegtakarítás.

„Losonci” tolóhengeres,
„Rekord” meritőkanalas
és

Szabad. „Rekord II.”

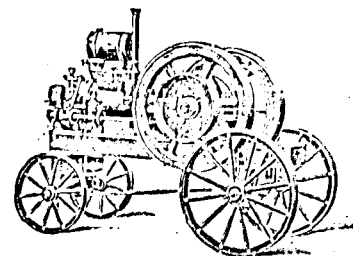
műtrágyavetőszerkezettel kombinált

sorvetőgépek.

Eredeti Kalmár-féle
gabonatisztító rosták.

Resicai acélekék.

2021

Benzinlokomobilok

porlasztóval (karburátor) és szabadalmazott szelephűtéssel ellátva.

Megbízható üzem! Egyenletes járás!
Egyszerű kezelés! Kevés benzinfogyasztás!

Uj árjegyzékünk megjelent!

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

Kívánatra szívesen megküldjük!
Budapest, Váci-körút 32. sz.

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1111 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASISZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERESZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASARNAP

SZEPKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- Szemle 553
- Az adó kivétési jövedelem megállapítása. *Wolszky Győző*. 554
- A rétek felújítása. *Gáspár József*. 554

Egyleti élet:

- A cukorrépa termelő erdélyi gazdák szervezése — Az E. G. E. számtartási tanfolyama. — Felhívás és kérelem Erdély állattenyésztő gazdaközönségéhez. 555

Vegyes közlemények:

- Gazdahét Budapesten. — A szőlőgazdák gyűlése. — A mezőgazdaság állapotáról. — A X. nemzetközi gazdakongresszus. — Az Udvarhely vármegyei népnevelési egyesület. — Az állatorvosok gyűlése. — Számtartási tanfolyam a Köztelken. — A nemzetközi tejpiacról. — Magyar sajtó iránti kereslet Németországban. — A nők gazdasági kiképzése. — Állatdíjazás a Székelyföldön. Stb. 556

Hirdetések.

A szabadalmazott

JURENÁK EKE

: Szerkezete egyszerű :
: kezelése könnyű :
: szabályozása gyors :
: cca 50%-kal többet szánt :
: cca 30%-kal kevesebb :
: vonóerőt igényel. :

A jövő ekéje!

Részletes árjegyzéket szívesen küld:
a „Jurenák“ szab. Ekegyár R. T.
Marosvásárhely.

Szemle.

A tőzsdék és a háború. — A balkáni élőállat behozatal. — A bérlő és haszonbérlő adófizetési kötelezettsége.

A külpolitikai helyzetről közölt aggasztó hírek és az értéktőzsdén beállott értékcsökkenések nem befolyásolták abban a mértékben a gabonátőzsdét, amely mértékben azt várni lehetett volna. A véltelkező mérsékelt, emellett a malmok üzemredukációjáról is beszélnek. A buza szilárd és csendesen emelkedő irányzatot követett. Buzán kívül csupán a zab emelkedett, a rozs, árpa és tengeri nem részesültek kellő figyelemben. A gabonátőzsdé reméli, hogy a nemzetközi konfliktus háború nélkül elintézhető lesz; a mezőgazdaság állapotával azonban nem sokat törődik még mindig.

Az uralkodó nehéz pénzvizonyok mellett a spekuláció nem mér mozdulni és a fennálló árakat magasaknak is tartja ahhoz, hogy nagyobb vállalkozásokba becsájtkozzon.

Az értéktőzsdé sokkal pesszimistikusabban ítéli meg a helyzetet és érzékenyebb a háborús hírek iránt. Az orosz-japán mozgósítási hírekre a hét elején már alacsonyán indultak a kurzusok és az árnívó, a helyzet állandóan bizonytalan volta miatt nem tudott a nyomás alól szabadulni. Szerdán javult ugyan a helyzet, csütörtökön azonban a nagy távirati anyagból nem tudta kiismerni magát a spekuláció sem s így nem tudva azt, hogy a helyzet tényleg javult e, a bizonytalanság érzete dominált, ami tartózkodást és a szerdánál ismét alacsonyabb kurzusokat eredményezett.

*

Valóságos közgazdasági veszedelmet hárított el Erdélyről és Magyarországról a magyar gazdaközönség, amikor a Balkán államokból való élőállat behozatal tilalmát kivívta. Megdöbbenéssel fogadta ezért a gazdatársadalom az ipari és kereskedelmi érdekeltségek köréből alakult vámpolitikai központnak járatlanságot és tapintatlanságot eláruló azon tervét, hogy a szerb szerződés revidiálása kapcsán, az

előállat behozatal megengedtesék és ezáltal a ragályos állati betegségek Csataházsájánál kaput nyitva, engedjük, hogy a különböző ragályok fertőzzék és tizedeljék meg az ország állatállományát és bérnitsák meg az állattenyésztésünk fejlődését.

A Gyáriparosok Országos Szövetségének legutóbbi ülésén *Hegedűs Loránd* elnök, szóváltette *Darányi Ignác*nak a «vámpolitikai központ» terve ellen elfogult erélyes álláspontját, amely «támadás» közvetve a Szövetséget is érte, minthogy a «vámpolitikai központnak» tagja.

A gazdák szervezete részéről — úgy mond — a támadás teljesen indokolatlan volt, amennyiben a «vámpolitikai központ» csupán azt határozta el, hogy egybegyűjti azokat az adatokat, melyek a Balkán államokkal várható tárgyalások folyamán ebben a tekintetben hivatva lesznek a magyar gyáripar kivánalmait összefoglalni. A «támadás» kifejezés, valamint a P. L.-nak azon megállapítása ellen is, hogy az első támadás az agrár táborból jött, tiltakozunk. Mert *Darányi Ignác* benyújtott határozati javaslatában nem támadott, hanem igenis védekezett a merkantil oldalról jött méltánytalan támadás ellen.

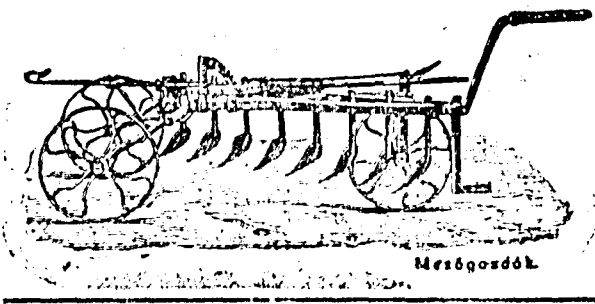
Az ellen, hogy a még messze levő szerződés ujtáshoz a gyáriparosok saját érdekeik kifejezésre juttatása okából már gyűjtsék az odavonatkozó adatokat, nincs kifogása a gazdaközönségnek, de, hogy a «vámpolitikai központ» az élőállat behozatalának hangoztatása mellett kezdje meg működését, az ellen joga és kötelessége a gazdaközönségnek tiltakozni és az ilyen akciókat még csírájában elfojtani.

Jól tudta a gazdaközönség mit tett, amikor a Balkán államok felől az élőállat behozatalt eltiltani kívánta, mert nem attól félt, hogy talán olcsóbban kerülne a fogyasztó nagyközönség asztalára a pecsenye, óh nem, hanem igenis féltette az ország állategészségügyét, amit még így is, a szigorú rendszabályok ellenére is, állandóan kockáztat az állatesempészet révén, a ragályok behurcolásának veszedelmé. — Emlékezzünk csak a legutóbbi

2003 II.

Nyolcvasú kultivátor

kitűnő eszköz tarlóhántásra.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

BUDAPEST,

V., Alkotmány-utca 31.

száj- és körömfájásra. — Ha a Balkán előállat behozatalt megengedné a gazdaközönség, a legkülönbözőbb ragályok vándorolnának be az országba és ugyan ki térítené meg a gazdáknak az e révén milliókra menő károkat?

Székely Ferenc igazságügyminiszter hétfőn törvényjavaslatot terjesztett be a bérlet és haszonbérlet által elvállalt adófizetési kötelezettség teljesítéséről az új egyenes adótörvények életbelépte után. A javaslat a következő:

Ha a jövedelemadóról szóló 1909. X. törvénycikk életbelépte, vagyis az 1913. évi jan. hó 1. napja előtt kötött bérleti vagy haszonbérleti szerződés értelmében a bérlet vagy haszonbérlet tárgya, vagy az abból folyó bér vagy haszonbérjövödelem után a bérbeadót vagy a haszonbérbeadót terhelő egyenes állami adóknak s nevezetesen az általános jövedelmi pótdadónak viselésére is a bérlet, vagy a haszonbérlet kötelezte magát, az 1913. évi január hó 1. napja után más megállapodás hiányában a bérleti vagy a haszonbérleti idő alatt az átvállalt földadó, házadó, vagy tőkekamat- és járadékadó helyébe lépő új egyenes adók viselésén felül köteles a bérbeadónak, vagy a haszonbérbeadónak évenként a szerződés feltételei szerint megfizetni azt az összeget, amely az átvállalt állami egyenes adók után az 1912. évre jogerősen kivettett vagy kivetés hiányában az 1912. évre általános jövedelmi pótdadó összegének megfelelő.

Az adókvetés jövedelem megállapítása.*

Irta: Wolszky Győző.

Az 1909. évi adótörvényeknek a jövő 1913. évben történendő életbeléptetésével az eddigtilt eltérő módon történik a mezőgazdasági üzemek megadóztatása. Az új adótörvények ugyanis megszüntetik az általános jövedelmi pótdadót s a jövedelemadót léptetik életbe s a törvény szerint megállapítandó adóköteles jövedelem után vetik ki az adót.

Az 1909. évi X. törvénycikk szerint adóköteles jövedelemnek tekintendő az adókötelesnek bármely forrásból eredő és akár tényleg befolyó, akár őt megillető pénzbeli vagy értékkel bíró egyéb bevétele, amelyhez a saját házában, vagy illetménykép, avagy ingyen birt lakásának hasznosértéke, továbbá akár a sajátjából

* Lásd: Erdélyi Gazda 1911. évi július hó 9-iki, 28. számát.

felhasznált, akár illetménykép, vagy ingyen kapott gazdasági, üzleti és más cikkeknek pénzértéke is hozzászámítandó. Ennek a nyers bevételnek a jelen törvény szerint megengedett levonások után fennmaradó része alkotja az adóköteles tiszta jövedelmet.

Nagyon fontos dolog tehát, hogy a gazdaság tiszta jövedelme a valóságnak megfelelően, pontosan állapíttassék meg, mert a jövedelemadó az adókötelesek valóságai, az adókötelesek összeírására rendelt összeíró bizottságok összeírási adatai s a pénzügyigazgatóság rendelkezésére álló egyéb adatok alapján állapíttatik meg.

Az adókvető bizottság az adózó jövedelmének számszerű megállapításánál az előterjesztett adatokat lekiismeretesen mérlegelni s amennyiben beható vizsgálat után a vallomásnak helyességére vagy az adóköteles jövedelem nagyságára nézve még el nem oszlatott kételyei volnának, eljárásában arra törekszik, hogy mindazokat a ténykörülményeket felderítve, amelyeknek ismerete a jövedelem helyes és a valóságnak megfelelő felbecsüléséhez okvetlen szükséges.

E végből köteles a bizottság a tárgyaláson önként megjelent adózót a jövedelembecslésre kiható nyomós adatok és körülmények felől kikérdezni, az adókiszámítási javaslatot és indokait vele közölni s az erre tett észrevételeit és kifogásait megfontolni. *Jogában áll továbbá könyvvizsgálatot elrendelni az esetben, ha a fél üzleti könyveinek betekintését ön maga ajánlotta fel vagy ha a nyereség-és veszteség-számla eredménye aggályosnak mutatkozik.*

A könyvvizsgálat eredményéről jegyzőkönyv veendő fel, melyben az is felemlítendő, hogy az üzleti könyvek vezetése általában milyen s hogy e könyvek mennyiben érdemelnek hitelt.

A gazdáknak tehát saját érdekükben arra kell törekedniök, hogy az adóköteles tiszta jövedelmet a valóságnak megfelelően pontosan állapítsák meg, mert a bizottság szükség esetén mások meghallgatásával is beható tájékozást szerez és minden adatot beszerez, mely a megadóztatás elbírálására alkalmas.

A gazdaság tiszta jövedelmét azonban a valóságnak megfelelően csak rendszeres számtartás mellett állapíthatjuk meg s ezért mindazon gazdaságokban, hol ez időszertint még nincs rendszeres számtartás, azt mielőbb be kell rendezni.

A tiszta jövedelem megállapításának helyes módjával kívánja megismertetni a

gazdákat az E. G. E. számtartási tanfolyama; azért akiknek gazdaságában még nincs rendszeres számtartás, saját érdekükben vegyenek részt ezen tanfolyamon.

A rétek felújítása.

Irta: Gáspár József.

VIII.

A kikelt és megerősödött védnövény közé a fűmagvetést csak abban az esetben lehet ajánlani, ha ezt tavasszal az őszi kalászosokra terveztük, amely esetre ugyanis más mód felett nem is rendelkezünk. A tavaszi kalászosokkal biztosabb a vetés és kevesebb munkával jár, ha a védnövény és a fűmagvetést egyik a másik után nyomban végezzük el, mert nem tudható ugyan, hogy a kikelt vetésre, mint védnövényre a fűmagvetés alkalmával a boronafogak és a gép csoroszlyái egy kisszerű növényápolási munkát adnak a talaj felporhanyításával, de viszont az sem hagyható figyelmen kívül, hogy megtörténhetik az is, miszerint tartós esőzések állanak be a vetés idejére, amely miatt sem a gépvetés, sem kézzelvetés esetén az alátakarást megadni nem lehet; miért is, már ennél az egy körülménynél fogva is — a védnövény és fűmagkeverék nyomban egymásutáni vetésének adjunk mindenképp elsőbbséget.

Magára a vetésnek gyakorlati keresztvitelére, csak annyit tartunk szükségesnek megjegyezni, hogy az teljesen azonos fogásoknak és gyakorlati szabályoknak betartása mellett hajlandó végre, mint a lucerna vagy a lóhere vetése; de azzal a megtoldással mégis, hogy a keveréknek igen könnyű fűmagtartalmánál fogva, a kézzelvetéshez csak szélcsendes időt használhatunk fel — szeles időben a könnyű magvakat magával ragadja a szél s messze elsodorja rendeltetési helyéről.

Az alátakarása az elvetett fűmagkeveréknek egyik vetési módnál sem maradhat el, melyre a tövisborona és utána a henger a legalkalmasabb eszközök. Kivételt ez alól csak akkor tehetünk, ha géppel vetettük a fűmagot s a talaj olyan laza, porhanyó volt, hogy a vetőgép csoroszlyái önmaguktól is elég mélyre hozták és takarták alá a magot; a hengert azonban ilyen esetekben is vegyük elő, ha egyébként nem, legalább azért, hogy a talaj felületét elronázza, s ezáltal a kaszáláshoz kedvezőbb alakra hozza.

Azt, hogy tartós esőzések mellett, mint amilyen 1912. évben az erdélyi részekben uralkodott, alátakarás nélkül is kikelt a védnövényre elszort fűmagkeverék, szabállyá tenni nem lehet, mert ha

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek!!

Európaszerte első helyen elismert kitérő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden következményeinek legjobban megfelelő

„Erdélyi Kalmár-rosták“

Ez évi nyáronszármokról sziveskedjék ingyen árjegyzőket kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

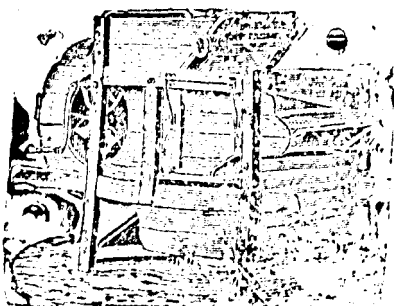
Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

Vezérképviseelő

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

2016

vetést nem követi nyomban az eső, hanem tartós szárazság következik reá az alátakaratlan magból egyetlen egy sem fog kikelni. Ekkor azért adtam kifejezést, mert sok helyen találkoztam egy-kétszeri véletlen siker után, azzal a tapasztalatra alapított állásponttal, hogy a fűmagkeveréket, ha kikelt őszi vagy tavaszi kalászosok közé vetjük el — *nem kell alátakarni*.

Az alátakarásnak, van eset, hogy nem lehet a kívánt mértéket megadni, különösen akkor, ha a kikelt és fejlődésbe indult őszi vagy tavaszi kalászos vetésre történt a fűmag elszórása, azért, mivel nincsen meg a talajnak az alátakarás-hoz szükséges pora. Ezen a bajon, ha minden áron ragaszkodunk a fűmagvak elvetéséhez, csak úgy segíthetünk, ha a fűmagvak elvetése után, nyomban rászorunk a vetésre kat. holdanként 6—8 zsák porra vált állótrágyát (porganét), vagy keveréktrágyát (kompost), mellyel megadjuk a kívánt takarót, s egyben még kevés tápanyaghoz is juttatjuk a zsenge növényt.

A kikelt őszi és tavaszi vetésekre történt fűmagvetés alátakarására gyakran egymagára is elégséges lesz a henger, ha éppen ellentétben az előbbi esettel, a tél fágya igen finom porrá oszlasztotta a talajt legfelső rétegét. De, sőt ilyen esetekben úgy a fogas, mint a tövisborona feltétlen mellőzendő, nem azért ugyan, mintha talán igen mély alátakarást adna az elszort fűmagvaknak, hanem azért, mivel a pulis földben részben a védnövény betakarása, részben pedig a kitépése által, sok kárt teszünk a vetésen. A laza talajra tehát a henger két irányu munkát végez: alátakarja a fűmagvakat és ápolja a védnövényt.

A vetéssel kapcsolatosan lesz helyén való felemlíteni azt is, hogy elvetése előtt a fűmagvak azonossága és különösen csirázó-képességéről meggyőződést kell szereznünk. Erre nézve az 1895. évi XLVI. t.-c. végrehajtási rendelete ad bővebb felvilágosítást. Szükséges a figyelembe ajánlani továbbá azt is, hogy a fűmagvakat mindannyiszor külön rendeljük meg, s azok összekeverését itthon magunk végézzük el.

Ha saját termésünk az elvetendő fűmag, a csiraképességét a szokásos módon magunk vizsgáljuk meg, ez nem ad nehéz feladatot, amennyiben az apró fűmagvak pár nap alatt csirába indulnak.

Említettük ennek a fejezetnek elején, miszerint a rétfelújításnak azt a módját, hogy minden előkészítés — szántás — nélkül csak rá szorjuk a rétre a fűmagkeveréket — nem ajánljuk. Megokoljuk ezt azzal, hogy így mi akadályát sem

háritottuk el az utból annak, amely miatt a takarmánynövények a réten megfogyatkoztak, s ennél fogva, ha talán kicsirázna is az elvetett mag, a fejlődéséhez szükséges feltételek hiánya miatt csak rövid ideig tarthatja fenn magát — elpusztul. Egy esetben azonban mégis alkalmazhatjuk ezt a felújítási módot is, ha nem az egész rét felújításáról van szó, hanem annak csak egy részéről, melyet a sertések gondatlan legeltetése, vagy az áradás tett kopárrá, vagy gyomosított el. Az ilyen foltos vagy részletes felújítás előtt a réten jól lerágatjuk a fűvet, nehogy magos tarlója felfogja az elvetett fűmagot. A jól lerágatott rétet alaposan megfogasoljuk s erre szorjuk el a fűmagot lehetőleg csak az üres foltokra, a vetés után fogasolunk, végül pedig lehengerezük a bevetett foltokat.

Nem tudjuk ajánlani, mint az imént szintén említettük, a felújításnak azt a módját sem, melynél a kalászosok vagy a tengeri tarlójára, felszántás nélkül csak beboronálják a magot. Nem ajánljuk pedig azért, mivel a felújítás ennél a módjánál, a kikelt zsenge növénynek erős küzdelmet kell vívni a gyomokkal, melyek a fűmagvetés idején már mind urban vannak kifelé, s ennél fogva jóval előbe vágnak, a csak később előre törő fűveknek, melyek még ebben a tekintetben is háttérbe szorulnak, hogy a vetéskor már jól leülepedett, megfomódott talajban nehezen jutnak a táplálkozás feltételeihez ennél fogva teljes gyökérzetüket kifejleszteni nem tudják.

Ápolás.

A védnövény nélkül vetett fűmagkeverék, ritkán szorul ápolásra, mert ha felferődnek is közötté a gyomok, nagy veszedelmet azok egyike sem okoz, mivel a gyomok legtöbbje, mint takarmány, az első kaszálás alkalmával értékesül. Amellett pedig a vetés között fellépő gyomok legnagyobb része egy évi, melynél fogva azok az első kaszálással eltűnnek a rét szinteréről, ha pedig közötté mégis egykét évelő is felütné magát, azt meg a gyorsabban sarjadzó és bokrosodó fűfélék fojtják meg, azon már levit erejük-nél fogva, mellyel a magára hagyott szántót is begyepesíteni képesek. Minden ápolás nélkül tehát, ha kedvező az időjárás, a védnövény nélkül vetett fűmagkeverék, oly gyorsan és biztosan fejlődik, hogy a vetéstől számított nyolc hétre, az első kaszálását megejteni lehet.

A védnövényvel vetett fűmagkeverék már több esetben szorul ápolásra, ez az ápolás azonban ennél is nem annyira a fűmagvetésnek, mint inkább a védnövénynek szól, amennyiben az elszaporodott

gyomokat a védnövény miatt lekaszálni nem lehet. A védnövénynek két konok gyomnövénye van: az *acat* és a *vadcepece*, melyeknek, már tudjuk miért, a gyomlálását nem mellőzhetjük.

Ezeknek a gyomoknak az irtásánál azonban jóllehet, hogy az csak a védnövény érdekében történik, tekintettel kell lennünk a fűmag vetésre is. Ennél fogva csak száraz időben gyomlálunk, s amennyiben azt látnok, hogy az egyik vagy másik gyomnak a kitépésével vagy kivágásával az utána szakadt, vagy a mellette levágott földszelvényeken zsenge fűvet is tépünk vagy vágunk ki — csak sarlóval vágjuk le a gyomokat amennyire lehet, közvetlen a föld felett.

(Folyt. köv.)

EGYLETI ÉLET.

A cukorrépa termelő erdélyi gazdak szervezése. Az E. G. E. saját kebelében ez év őszén cukorrépa termelési szakosztályt alakított, amelynek elnökeül az igazgató-választmány I. *Sperker* Ferencet választotta volt meg a szeptemberi ülésen. *Sperker* Ferenc, nagy enogiaitságára és lekööttségére való nivatokzással, a legutóbbi igazgató-választmányi ülésen az elnöki tisztségről leköszönt, amit az igazgató-választmány sajátantai vett tudomásul. A *Sperker* Ferenc lemondásával megüresedett emöki tisztségre, a választmány egy tekintélyes, agnis és szakismerekekkel rendelkező ferit ut óhajtott választani és a választás egyhanguag *Belegh* Miklós földbirtokosra, *Lorda*-*Aranyos* vármegyéi főispánjára esett, aki a cukorrépa termelő erdélyi gazdaközönség szervezésének a vezetését készséggel vállalta el és einökségének első hetében haladéktalanul hozzá látott a szervezés munkálatainak megindításához és vezetéséhez.

Belegh Miklós, szakosztályi elnök e héten kérdőíves körlevelet intézett Erdély ismert cukorrépa termelő gazdáihoz, melyben szervezkedésre hívja fel őket. A körlevélhez csatolt kérdőívekből előzetesen általános tájékozást óhajtt szerezni a cukorrépa termelésre használt terület nagyságáról, a kat. holdankénti átlagos költségekről, a munkásviszonyokról, a gyárakkal kötött szerződési feltételekről stb.-ről, hogy a követendő eljárás megbeszélése okából összehívandó értekezlet elé, ezeknek alapján már kész programmal léphessen.

Amint a szétküldött kérdőívek begyűlnek a szakosztály elnöke az alakuló ülést is valószínűleg még e hó folyamán egybe fogja hívni, hogy a következő évre kötetendő szerződések, már az egyöntetű megállapodások alapján legyenek köthetők.

E helyen is felkérjük a cukorrépa termelő I. Gazdaközönséget, hogy a kitöltött kérdőíveket lehetőleg 8 napon belül sziveskedjék titkári hivatalunkhoz (*Kolozsvár*, *Attila-u. 10. sz.*) beküldeni.

Ha esetleg a figyelmet elkerülte volna valakinek a neve, aki reflektál kérdőívre, vagy a szakosztály tagjai sorába belépni

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható: Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők. Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok. Fiu és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf
 utódai
 fehérnemű, vászon és szőnyeg nagyraktára
KOLOZSVÁRTT, Deák Ferenc-utca 3. sz.
 Telefonszám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágghuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg gyapju és esipkefogónyók.
 Amerikai fönműködő ablak-rolletták egyedüli főraktára 1055

óhajtana, atább közöljük a kérdőív szövegét tájékoztatóul, kívánatra azonban azt postán is készséggel megküldjük.

A kérdések a következők:

1. A termelő neve? 2. A termelő lakása? 3. A község határa, amelyben a termelés történik? 4. Hány hold területen termelt, vagy szándékozik termelni cukorrépát? 5. Mely vasuti állomáson, eselleg mely vasuti állomások között fekvő nyílt pályán adja fel répáját? 6. Mikor jár le a gyárral kötött szerződése? 7. Mily áron váltja be a gyár a répát? 8. Kap-e, s mennyi répaszeletet? 9. Igénybe vette-e eddig a répaszeletet és ha nem miért nem? 10. Mily távolra fekszik a répa feladási helyétől termelési helye? s mennyire a tanya, hol a szelet feletetendő lenne? 11. Helyi munkásokkal dolgoztat, vagy idegenekkel? 12. Mennyibe kerül kat. holdanként a répanak tavaszi munkája és mennyibe a szedés?

Itt is megjegyezni kívánjuk, hogy a szakosztályi tagság, az E. G. E. tagdíján kívül semmi nemü anyagi kötelezettséggel nem jár.

Az E. G. E. számtartási tanfolyama. Az E. G. E. folyó hó 16., 17. és 18. napjain Kolozsvárt, az egyet Attila-utcai székházában számtartási tanfolyamot rendez a Gazdaközönség részére, hogy idejében kellő tájékoztatást szerezhessen arról, hogyan kell a számadásokat vezetni 1913. évi január hó 1-től, hogy az ugyan akkor életbe lépő új adótörvények rendelkezései miatt, méltánytalan károsodást ne szenvedjen.

A tanfolyamon az új adótörvényt a most kiadott végrehajtási utasításokkal és a kapcsolatos jogi kérdésekkel együtt, dr. Seyfried Károly gazd. ak. tanár, a gazdasági számtartásnak a gyakorlati és elméleti részét pedig Wolszky Győző gazd. szaktanár fogják előadni.

A tanfolyam látogatási díja személyenként 20 K, mely összeg a jelentkezéssel egyidejűleg küldendő be az egyet pénztárába (Takarékpénztár és Hitelbank, Kolozsvár, Mátyás király-tér 23.) Jelentkezni folyó hó 15-ig lehet az egyet titkári hivatalánál (Kolozsvárt, Attila-utca 10. szám).

Felhívás és kérelem

Erdély állattenyésztő gazdaközönségéhez.

A földmivelésügyi miniszter urnak azon intézkedése folytán, hogy az erdélyi vármegyék Gazdasági Felügyelőiségei tenyészállat szükségletük beszerzésénél különös figyelemmel legyenek az egyesületünk törzskönyveibe bejegyzett tenyészállatokra és hogy elsősorban is egyesületünkönél törzskönyvelt tenyészállatokat osszanak ki köztenyésztési célokra, van szerencsénk tisztelettel felhívni Tagjainkat és az egyesületünk törzskönyveibe bejegyzett tenyésztetek tulajdonosait, hogy *eladó törzskönyvelt tenyészállataikat, a Gazdasági Felügyelőiségekkel való közlés okából egyesületünk titkári hivatalához (Kolozsvár, Attila-utca 10. sz.) legkésőbb december hó 31-ig bejelenteni szíveskedjenek.*

Tisztelettel felkérjük továbbá Erdély állattenyésztő Gazdaközönségét, hogy a magyar-

fajta szarvasmarha erő, tej- és hus irányban való kitenyésztésének elérhetésében egyesületünket, tagjaink sorába való belépéssel és a tenyészteteknek egyesületünkönél való törzskönyvelése által támogatri kegyeskedjék.

Tagsági díjaink a következők: alapító tagsági díj: 40 K, rendes tagsági díj: 20 K, három évi kötelezettséggel; pártoló tagsági díj 5 K, u. cs. három évi kötelezettséggel.

A törzskönyvelési díjak a következők: 1 drb. tenyészbika után fizetendő 4 K. 1 drb. tehén után fizetendő 2 K. Kisgazdák 1 drb. tehén után 1 K.-t fizetnek. A törzskönyvbe felvett tehének borjainak bejegyzéséért semmi díj nem jár mindaddig, míg azok tenyésztésre be nem osztattak.

Kolozsvárt, 1912. november hó 25-én.

Tisztelettel:

Az Erdélyi Jellegű Magyarfajta Szarvasmarhát Tenyésztők Egyesületének Elnöksége.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Gazdahét Budapesten.** December 21 én tartja az «Országos Magyar Gazdasági Egyesület» rendes évi közgyűlését, másnap pedig a «Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége» évi nagygyűlését. Az egyesület igazgató-választmánya az idei köz- és nagygyűlést megelőző napokon is a gazdákat érdeklő, egyes időszerű kérdések megvitatását tűzte napirendre s ugyanez alkalommal rendezeti a jövedelmi adótörvény magyarázatával kapcsolatos II. számtartási tanfolyamot is. Amíg a gazdasági előadások látogatása ingyenes, addig a számtartási tanfolyamot látogatni akarók személyenként 25 koronát tartoznak az O. M. G. E. pénztárába beküldeni. A gazdasági előadások tárgya és sorrendje a következő: December hó 18-án délután 4 órakor Székács Elemér a növénynevelés eddigi eredményeiről és a jövő feladatairól fog beszélni. December 19-én délután 4 órakor Krolopp Hugó orsz. képviselő, O. M. G. E. titkár tart előadást a cukorrépabeváltás körüli panaszokról s fog javaslatot tenni a répaátadás jövőbeni módzatainak megállapítására. December 20-án délután 4 órakor Hutrya Ferenc dr. a sertésvesz elleni ojtások kérdését ismerteti. Az előadások vitával kapcsolatosak. Az O. M. G. E. közgyűlése után tartják meg a Károlyi Sándor gróf emléklakomát. Mindazok, kik a közgyűlésre felutaznak, 40 fillér ellenében kedvezményes vasuti utazásra jogosító igazolást kapnak. Fölvilágosításokért az O. M. G. E. titkári hivatalához (Budapest, IX. Köztelek-utca 8.) kell fordulni.

— **A szőlősgazdák gyűlése.** A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének igazgató-választmánya Zselénszki Róbert gróf elnöklésével tartott ülésén elhatározta, hogy a nemzetközi kereskedelmi szerződések megújítására való tekintettel már most mozgalmat indít, hogy a szőlő és bor autonóm vámtarifa tétele minden szerződésbe belekerüljön. Foglalkoztak ezután a zárt palackok térfogatának kötelező megjelölésére vonatkozó miniszteri

rendelettel, kimondván, hogy fölterjesztést intéznek a kereskedelmi kormányhoz e sérelmes rendelet visszavonása érdekében. A rendelet súlyosan érinti borkereskedelmünket, egyrészt, mert a palackgyárosok a pontos irtartalomért nem szavatolnak, másrészt pedig, mert a raklárón lévő sok százezer régi palacknak áttöltése pontosan meghatározott tartalmu üvegekbe gyakorlatilag kivihetetlen. A fölterjesztést küldöttség fogja átadni a miniszternek. Targyalták az irodalmi szakosztály irodalmi pályadíj kitűzése iránti javaslatát. Hozzájárultak az évenként megjelenő bornyilvántartási jegyzék adatainak gyűjtéséhez, majd elhatározták, hogy januárban újabb szőlőmoly-kongresszust tartanak. Az egyesület tízéves fennállását jubiláris közgyűlés keretében fogják megünnepelni. Föliratot intéznek a kormányhoz az új adótörvény sérelmes intézkedéseinek megváltoztatása érdekében. Végül több alapító és rendes tagot vettek fel az egyesület kötelekébe.

— **A mezőgazdaság állapotáról** szóló legutóbbi tudósítások Erdélyből még mindig az abnormis időjárásról panaszkodnak. Az Alsófehér, Kolozs, Szolnok-Doboka és Torda-Aranyos vármegyéből érkezett tudósítások szerint, ezen vármegyékben az őszi vetéseknek kb. 50%-a még nincs készen. A nagy sár miatt az utak járhatatlanok. Takarmány kevés van, az állatok lefele mennek. Szolnok-Dobokában (Ujös) egy rugott borju, amelyért júliusban 150 K-t ígértek, ma 50 K-ért megkapható. A szopós malac ára 1-2 K. A gabonát eladni az alacsony árak miatt még nem lehet, az eladott gabonát pedig az utak járhatatlansága miatt szállítani alig lehet.

— **A X. nemzetközi gazdakongresszus.** A múlt év június hónapjában Madridban megtartott IX. nemzetközi gazdakongresszus Belgium meghívására Gent városát jelölte ki a jövő évi kongresszus színhelyéül. Most azután a Meline J. elnöklésével Párisban székelő állandó nemzetközi mezőgazdasági bizottság, melynek hatáskörébe a kongresszusok előkészítése tartozik, véglegesen elhatározta, hogy a X. nemzetközi gazdakongresszust 1913. június 8-13. napjaira hívja össze Gentbe Belgium keletfrándriai tartományának Brüsszeltől 50 kilométernyire fekvő ősrégi városába, ahol a jövő évben országos ipari- és mezőgazdasági kiállítás is lesz.

— **Az Udvarhely vármegyei népnevelési egyesület** a vetítőképes ismeretterjesztő előadások rendezésénél fontos újítást léptet életbe. A vármegye fejlettebb községeinek kulturális intézményeiről, népházairól, vízvezetékéről, szövetkezeteiről s állatállományairól s az állatdíjazásokról fénykép elvételeket készített. Ugyancsak lefénnyképezeti a sikeresen végrehajtott legelőjavítást, gátkötéseket, nyári istállókat, rétvájtásokat, a rendszeresen telepített gyümölcsös kerteket, az okszerű mezőgazdasági eljárásokat s azokból állít elő több előadási sorozatot, amiket nemcsak tanítás, de példaadás és buzdítás céljából azon községekben mutat be, hol a kirendeltség munkájából még igen keveset, vagy éppen semmit se valósítottak meg. E célra nagyobb össze-

Földbirtokosok, bérlők és a gazdaközönség szállodája.

HOTEL EXCELSIOR SZALLODA

BUDAPEST, VIII. KER., RÁKÓCZI-UT 72. SZÁM (gróf Károlyi-palota)

A főváros legújabb és legmodernebb szállodája. 135 fényesen berendezett szobával. Lakosztályok és szobák fürdővel. Gyönyörű előcsarnok, reggeliző-szalon, iroszoba, társalgóterem. Minden szobában meleg és hideg víz, minden emeleten városi és interurban telefon. Központi fűtés, lift. Elsőrangú étterem a földszinten, polgári étkezde a souterrainben. Színházi jegyiroda, uri és női fodrászterem a félemeleten. Szobák naponta 2795

4 koronától kaphatók. — Társház: Róma Hotel Imperial, Via-Veneto.

get vesz föl az évi költségvetésbe s támogatásra felkérte a kirendeltséget is.

— **Az állatorvosok gyűlése.** A magyar országos állatorvosi egyesület erdélyrészi osztálya e héten tartotta meg Kolozsvárt, a vármegyeház nagytermében évi rendes közgyűlését. A közgyűlésre Kolozs, Tordaanyos, Szolnokdoboka, Besztercenaszód, Kisküküllő, Alsófehér stb. vármegyék állatorvosai tekintélyes számban jelentek meg. A közgyűlést követő szakülésen Láng János dicsőszentmártoni m. kir. állatorvos tartott felolvasást a bráznai sertés eredetéről és annak hasznáról. A felolvasás általános tetszést keltett, úgy, hogy a szakülés kimondotta annak minél szélesebb körökben való ismertetését.

— **Számtartási tanfolyam a Köztelken.** A folyó év elején tartott három számtartási tanfolyam kiegészítésére és egyuttal befejezéséért december hónap folyamán 2—2 napra terjedő magyarázó tanfolyamot rendez az O. M. G. E. a Köztelken a jövedelmi adótörvény végrehajtási utasításainak megjelenésével kapcsolatban. Az első tanfolyamot december 14. és 15., a másodikat pedig december 20. és 21. napjain tartják meg. A tanfolyam tárgyai: a vagyonleltárnak év elején és év végén való összeállítás; a vagyonmérlegnek és az adóköteles tisztajövedelmi mérlegnek helyes kimutatása; az adóköteles jövedelem bevallásának módzatai és a különféle jogorvoslati eljárások. A tanfolyamok előadói Ormándy János gazdasági akadémiai tanár és Szilárd Ferenc dr. lesznek. A tanfolyam látogatási díja 25 korona személyenként.

— **A nemzetközi tejpiacról.** A svájci gazdaszövetség nemzetközi tejárjegyző irodája most tette közzé a folyó év harmadik negyedéről szóló jelentést. A jelentés szerint a nemzetközi tejpiacon az árviszonyok általában szilárdak és a további áralakulás kilátásai is biztatók. A takarmánytermés mennyiségileg meghaladta a múlt évet, de minőség dolgában, kivált a második és harmadik kaszálás eredménye, jóval gyengébb a tavalyinál. A korai fagyok sok helyen lehetetlenné teszik a szabadban való legeltetést és már korán az istállóban való takarmányozásra kényszerítik a gazdákat, hogy a felhalmozott takarmány-készletekkel takarékoskodni kell és az abraktakarmányszükséglet is előreláthatólag emelkedni fog. A tejárak nagy átlagban körülbelül azonosak a múlt év harmadik negyedében jegyzett árakkal. A kemény sajtók ára némi emelkedést mutat. A vajtermelés mennyisége szembevetve emelkedést mutat. Az árak megszilárdulása, sőt emelkedése várható.

— **Magyar sajtó iránti kereslet Németországban.** A berlini piacon a magyar sajtók különlegességei iránt élénk érdeklődés mutatkozik. A m. kir. kereskedelmi muzeumhoz érkezett jelentés szerint kelen-dősséggel főleg az eredeti és csinosan csomagolt gyártmányok bírnak. Leginkább a székelyturó, a sárvári és kárpáti sajtók s általában mindazon sajtóknak, amelyekben a hazai cégek versenyképesek jöhetnek a kivitel szempontjából tekin-

tetbe. A fizetések rendszerint 30 nap múlva a szokásos árendemény mellett történnek. A német vámtarifa az ott használatos sajtókra métermázsánként 30 márkát vámot vet ki. Bővebb fölvilágosítást a kereskedelmi muzeum (Budapest, V. Akadémia-utca 3. sz.) ad.

— **A nők gazdasági kiképzése.** Kecskeméten negyven okleveles tanítónő részére internátus épült, ahol a tanítónőképzőt kitünő sikerrel végzett okleveles tanítónőket két éves tanfolyamon kiképezik a mezőgazdasági szakismeretek tanítására. Hogy az iskola növendékei a tanításban gyakorlati ismereteket szerezzenek, de leginkább hogy a mezőgazdasággal foglalkozók női családtagjai a szükséges háztartási ismereteket megtanulják, a városokban és községekben háztartási tanításokat rendeznek. Eddig az országban 19 ilyen háztartási kurzus volt és helyenként olyan népszerűséggel találkozott, hogy a jelentkezők nagy száma miatt párhuzamos előadásokat kellett tartani. A háztartási kurzuson 618 hallgató vett részt, akik a mezőgazdaság rájuk tartozó ismereteit és a háztartás helyes vezetését gyakorlati irányban sajátították el. Ujabbán Mezőkovácsházán, Királyhelmeceken, Siklóson, Bükkön, Margittán és Putnokon rendeznek ilyen kurzusokat. Valamennyit kinevezett tanerő vezet. A kecskeméti gazdasági tanítónőképzőből kirendelt másodéves növendékekkel, mint segédtanerőkkel. A női háztartási kurzusok iránt olyan nagy érdeklődés mutatkozik, hogy már eddig több város és község jelentkezett, melyek a teljesen gyakorlati célok szolgálatában álló yándoriskola intézményét a maguk részére is kéri.

— **Állatdíjazás a Székelyföldön.** A Háromszékmezei Gazdasági Egyesület Kovásznán az orbai járás gazdáinak elég élénk részvétele mellett állatdíjazást rendezett. Az egyesület díjakban mintegy 800 koronát osztott ki. Noha a díjazásra nagyobb díjak voltak kitűzve, a gazdák a rossz idő miatt a távolabb álló községek-ből nem tudták a szebb állatokat felhajtani, így a díjazáson, a járás mostani állattenyésztéséről nem lehetett tiszta képet szerezni.

— **A gabonakereskedelemnek új alapokra való helyezése.** A nemzetközi gabonakereskedelemben a fontosabb piacokon nem egységes a gabonakereskedelem alapja. A különféle súly- és ürmértékek egységesítésére való törekvés mellett azonban újabb olyan törekvések jutnak kifejezésre, melyek az egész gabonakereskedelmet új alapokra óhajtják fektetni. Különösen Svájcban, Franciaországban és Oroszországban érezhető ez a mozgalom s e mozgalomból kifolyólag már is bizonyos újításokat léptettek életbe. Svájcban az egész ország fogyasztására szükséges körülbelül öt millió métermázsas gabonát maga a kormány akarja megvásárolni a külföldön s azt az országba hozva, a fogyasztóknak beszerzési áron kívánja továbbadni Természete-sen ezáltal az egész gabonakereskedelem meg-

szűnne Svájcban s az árhullámzások csak az állam által időszakonként vásárolt gabonamennyiségek beszerzési ára szerint jutnának kifejezésre. Franciaországban a kormány arra az álláspontra helyezkedik, hogy az élelmiszerek egyáltalán nem kereskedelmi áruk. Oroszországban tudvalevőleg a kormány gabonamonopóliumot akar szervezni olyképpen, hogy a mezőgazdák gabonatermésüket meghatározott árban beszolgáltatassák a kormánynak. Az eladásról, illetve a külföldre való kivitelről a kormány fog gondoskodni. Ez a gabonamonopólium Oroszországban azonban egyelőre még csak a tervezgetés stádiumában van.

Használjon szaggatás, fejtűzés, oldalnyílítás, hát- és derékfájdalmak ellen

Dr. BOROVSZKY-féle kellemes szagu

BOROLINT.

Ára 80 fillér, próbátvev 50 fillér. Mosakodásra, szépítő és legjobb fertőtlenítő.

BOROLIN-SZAPPANT.

Ára darabonként 30 és 80 fillér. Nyálkaoldásra, köhögés és rekedtség ellen

BOROLIN-CUKORKÁT

Ára csomagonként 20 és 40 fillér

Kapható mindenütt. — Kapható mindenütt.

— **A m. kir. ipari kísérleti és anyagvizsgáló intézet tervezete és a gazdák.** Az O. M. G. E. mezőgazdasági ipari és kereskedelmi szakosztálya e héten tartotta nyári szünet utáni első ülését. Az ülésen Szilárdy Gyula dr. műegyetemi r. k. tanár ismertette a kereskedelemügyi kormány által létesítendő m. kir. ipari kísérleti és anyagvizsgáló intézet tervezeti és szolgálati szabályzatát. Előadó szerint nagy hibája a tervezetnek, hogy a kísérleti állomás az összes iparágak szükségletét kielégítene, noha még a fejlettebb gyáriparral bíró államokban is az összes körök arra törekednek, hogy minden szaknak meg legyen a maga önálló különleges kísérleti állomása, mert szinte a lehetetlenséggel határos, hogy egy kísérleti intézetben az összes iparágak tanulmányozása megtörténhesék. A szervezendő központi kísérleti állomás és anyagvizsgáló intézet mintegy monopóliumot óhajt létesíteni a vizsgálatokra s ezáltal gátat vetni a tudományos és technikai munka fejlődésének. Szükségesnek tartja, hogy a meglévő intézetek, melyek az egyes iparok fejlesztésének érdekében már eddig is eredményesen működtek, tovább fejlesztesse. Értesítendő a kereskedelmi kormányzat, hogy a tervbevett kísérleti állomás és anyagvizsgáló intézet a gyáripár előmozdítását nem fogja szolgálni. Ilyen összpontosított intézet sehol a külföldön nincs. Az ipar érdekeit csak úgy lehet hathatósan szolgálni, ha mindegyiknek megfelelő kísérleti állomás áll rendelkezésre. Ezek tulajdonképpen nem anyagvizsgáló intézetek, hanem tudományos munkásságukkal valóban a gyáripár egyes folyamatainak fejlesztésére törekednének. Ilyen értelmű határozati javaslatot ajánl elfogadásra.

— **Gyümölcsoltvány adományozás.** A földmívelésügyi miniszter a Szolnokdoboka vármegyei Gazdasági Egyetel kérése folytán,

VESZEK

jóval a napi áron felül
lóhere- és lucernamagot.

== Szives ajánlatokat minták kíséretében kér ==

MAUTHNER ÖDÖN

2818

cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, VII., Rottenbiller-u. 33.

a vármegye, szélvihar által kárt szenvedett kiscgazdái részére 9891 drb. gyümölcsoltványt adományozott ingyen.

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jókai-ú. 2. sz. I. emelet.)

FOLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

H A Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszávozandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfial adnak véleményyt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

Eladó

tíz waggon első osztályu

étkezési célra és

vetőmagnak is alkalmas

Magnum Bonum-Burgonya

ab: Kolozsvár vasutállomás.

Eladó termelő címét megadja:

a kiadóhivatal.

2821

**100 metermázsa
Nemes fajalma
Eladó**

2814

L. Vinczenti Miksa

termelőnél

Diód u. p. Tövis.

56 darabból álló
hires régi

**mangalica nyáj,
október 1-i bugatással
eladó.**

Bővebbet a
kiadóhivatal.

2843 I.

Szuperfoszfátot

és minden egyéb mű-
trágyaféléket ajánl a

2769

Műtrágyát

Értékesítő

Szövetkezet

Budapest, V. kerület,

Fürdő-utca 8-ik szám.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

ADRIAI BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT

alapított 1838-ik évben.

Vagyonbiztonsági tőkéje 180 millió korona

Vezérigazgató: Rácz-almási Frigyesy Adolf, m. kir. udv. tanácsos,
Igazgatósági elnök: Báró Láng Lajos, válós. belső titkos tanácsos

E társulat, amely 74 éves fennállása óta 650 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételek mellett:

tűz- és robbanási, betöréses lopás, baleseti valamint jégokozta károk ellen, továbbá: az emberek életére, halál, elérési valamint kiházásitási esetekre és magas kamatozása

életjáradékokra. 2091

Erdélyrészi vezérképviselőség Kolozsvárt:

Gróf Bethlen Pál Bács-Kulai Szekula Ákos
igazgató, választm. tag. vezérfelügyelő.

Nagyanyedi vincellér képezdét végzett

gyakorlattal bíró, ügyes, katonaviselt

Szorgalmas, erélyes

és megbízható férfi

2846

fiatal, nős, kiscsaládu, magyarul és románul beszél, *mostanra vagy tavaszra* jó bizonyítványokkal

állást keres.

Címe a kiadóhivatalban.

**Gärtner
Ágoston**

Budapest,
V., Wurm-utca 3g.

Villamos zseblámpák fémszálas izzókörtékkel és legtar-
tósabb elemekkel.

Egyszerűbb

kivitel kor. 2-50

Diszesebb

kivitel kor. 4-50

Tükörrel és

fésvél kor. 4-

Kézilámpa 20

órátégéstár-

tammal, erős

fénnyel kor. 14-

**Orpington
fajtyukok.**

A kolozsvári
állatkiallításán első
díjjal díjazott

**Orpington-
törzstyukok
eladók.**

Erzsébet-út
13. szám.

Keresek nagyobb erdélyi gazda-
ságban 100 darab 1 és
fél éves ökor borjú részére téli tartásra,
istálló helyiséget, ahol a
szükséges takarmányt beszerezhetem és azt
ott feleltethetem. Levélcim:

Nagy Dénes földbirtokos Torda.
(Tordaaranyos megye.) 2831

A KOLOZSVARI TAKARÉKPÉNZTÁR és HITELBANK Részvénytársaság

Kolozsvár, Mátyás király-tér 23. szám.

Erdély legnagyobb saját tőkével rendelkező magyar pénzüintézete.

Alaptőkéje 2.000.000 korona teljesen befizetve.

Egyéb alapjal 1.287.520 korona 33 fillér.

Igazgatóság és központi irodák: Mátyás király-tér 7. sz. alatt az emeleten.

Váltóüzlete: Ugyanott.

Áruraktárai: A pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám.

2004

Zálogházai: Király-utca 3. szám alatt.

Betétek elhelyezése takarékpénztári könyvecskére vagy folyószámlára előnyös kamatozás mellett a központnál (emeleten) valamint a váltóüzletnél (földszinten) is eszközölhetők. A betéteket az intézet felmondás nélkül fizeti vissza.

Leszámitol váltókat, bel- és külföldi utalványokat, járadékokat, kisorsolt értékpapírokat és egyéb értékeket.

Folyósít törlesztéses kölcsönöket 10—50 évig terjedő időre, már meglévő kölcsönöket előnyösen konvertál. Vesz és elad értékpapírokat és idegen pénzeket vagy azok vételét és eladását közvetíti. Sorsjegyek részletiv ellenében is beszerezhetők.

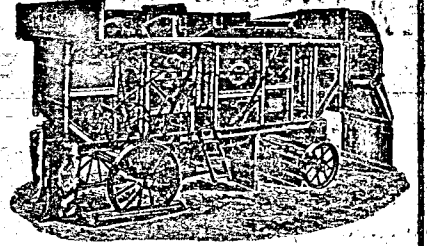
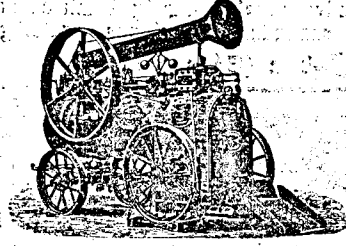
Előlegét nyújt értékpapírokra folyószámlán vagy meghatározott lejáratl.

Díjmentesen bevált szelvényeket és átvesz megőrzés végett értékpapírokat, betéti könyvecskéket és egyéb értékeket nyitott letétként; esetleg lezárt és lepecsételt csomagban is.

Utalványokat, hitelleveket állít ki bármely külföldi piacra.

Árukra előlegét ad, ha azok áruraktáráiba be vannak tárolva.

Áruraktáráiba áruk betárolását, kezelését és eladását eiválalja előnyös feltételek mellett és azokat szakszerűen kezelteti.

Holherr-Schranz és Clayton-Schuttlewort

Részvénytársaság, Mezőgazdasági Gépgyár

Képviselése és bizományi raktára:

BABÓS és TÁRSAI

VASNAGYKERESKEDÉSÉBEN

KOLOZSVÁRT, Deák Ferencz-utca 21. szám a.

Állandó kiállítás következő gépekben:

Ékek, boronák, vetőgépek, gőzcséplő-készletek, benzínmotor-készletek, takarmányozási gépek, daráló- és őrlőmalmok.

Árajánlattal, árjegyzékkel és felvilágosítással szívesen szolgálnak:

BABÓS és TÁRSAI vasnagyszerkedők.

TELEFON 351.

2845

Primal legelő haszonbérbeadás.

Csőb község határán 300 K. hoid erdei legelő, mely úserdő talajon, a talajnak megfelelő vetett fűnemekkel létesítettett, déli és délkeleti fekvéssel, a legszárazabb években is bőséges vízzel bir, s a melyen nyaraltak hosszú évek során át a szentdemeteri gyorsfejlődésű magyarfajta szarvasmarhatenyészetnek azon növendékállatai, a melyek az ország minden tenyészállatkiállításán mindig az I-ső díjakat vitték el, — több évre haszonbérbe adó.

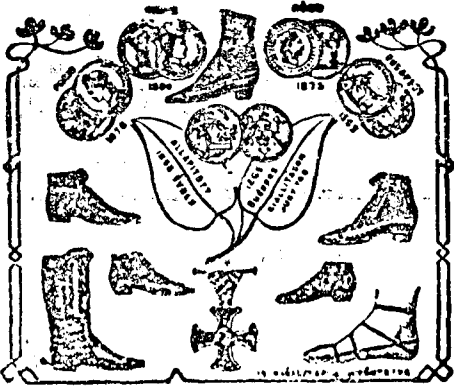
Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást nyújt Sperker Ferenc, lakása: Kolozsvár, Májális-utca 13. 2829 I.

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elősmert saját műhelyében készült

FÉRFI és NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

2019

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

Méltóságos báró **Kemény Árpád** ur alsógáldi gazdaságában ca

600 q **lóher**, 180 q **régi széna** és 6—700 q vegyes **burgonya**

2838

eladó.

Értekezni lehet:

az intézőségnel: Alsógáld, (u. p. Tövis).

ELADÓ

a dobokai m kir. kincst. béruralomba haláleset következtében a következő állatok és gazdasági felszerelések. 40 drb. igás ökör, 10 drb. tehén, 15 drb 3 éves nagyon ellős pinzgauji üsző, 420 drb. több kiállításán többszörösen díjazott ellős erdélyi raczka anya juh. 20 drb. 2 éves raczka kos, 100 drb 9 hónapos prima hnya bány. — Egy 4 lórejű cséplő garnitura, morzsoló és elevátorral. — Egy kéveköltő és egy marokrakó aratógép. — 2 drb. Kűhne-féle mosoni drilt 15 és 17 soros vetőgép. — 1 drb. fekvő kukoricamorzsoló, járgány és gőzhajtásra. — 1 drb. szecska- és 1 drb. répvágó. —

1 drb. 2 ló után járó járgány. — 1 drb. százados marhamérleg. — 20 drb. béresszekér. — 15 drb. Sack eke taligával. — 1 drb. félfedelű fekete és 1 drb. sárga futókocsi. — 1 pár tiszta uj és 2 pár használt kulcos kocsihám. — Magtári és más gazd. felszerelések.

Érdeklődők leveleiket:

Magyar Kir. Kincst. Béruralomba

cimezve, Doboka (Szolnokdoboka m.) küldjék.

Vasutállomás: VALASZUT-BONCHIDA.

Sírgöny: KOLOZSBORSA.

2837

GRAND PRIX PÁRISI VILÁGKI ÁLLITÁS 1900.

KWIZDA FERENCZ JANOS az osztr. magy. cs. és kir., a román kir. és bolgár kir. udvaroknak állatgyógyászati cikkekben szállítója, szabadalomtulajdonos, kerületi gyógyszerész
KORNEUBURG-ban (Bécs mellett). 2660. II.

KWIZDA-féle

korneuburgi marhatáppor

Diétikus szer lovak, szarvasmarhák és juhok számára.

Egész doboz ára 1 korona 40 fillér.

Fél doboz 70 fillér.

50 évnél régebben használják a legtöbb istállóban étvágytalanság és emésztelenség esetén, továbbá a tej javítása és a tejelés fokozására teheneknél.

KWIZDA-féle sertéspar.

Diétikus szer a hizlalás elősegítésére
 Kis doboz 1 K 20 f.
 Nagy doboz 2 K 40 f.

Baromfi-par.

Diétikus szer mint póteledel gyöngyutkok, kacsák, libák, hattyúk, fácánok stb. számára. Egy csomag ára 1 korona.

Erőtakarmány

lovak és szarvasmarhák részére 1 db. à 5 étadag 60 fill., ládikával à 50 étadaggal 6 kor.

KWIZDA-féle Pok-tinktúra

lovaknak. Egy üveg 3 K.

Var-kenőcs

lovak és szarvasmarháknek 2 K.

Szétosztató-kenőcs.

Mirigy- és tögykenőcs. Egy tégely 2 K.

Mosószappan

háziállatoknak. Egy drb 80 fill.

Nyeregszappan

a nyereg és szerszám tisztására. Egy doboz 2 K.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve és napokénti postai szétküldés a följuttat által: Kwizda Ferencz 1035 osztr. kir. ud. ár. száll. kerületi gyógyszerész. Korneuburg, Wien mellett.

Cementfedőcserepgyártógépek,

Betonürtőmbgyártógépek,

Cementfalazótéglagyártógépek,

Formák: csatornázási-, alagsóvek, betonoszlopok stb. gyártására;

Kötőrök,

Hengerművek,

betonkeverőgépek,

Cementlapsajtók.

Dr. Gaspary & Co. gépgyára
 Markranstädt. Leipzig mellett.

Kérjük gyárunkat meglátogatni.

443 számú árjegyzék ingyen.

2681 II.

Bortermelők!!

Legyetek nagyon óvatosak

a szőlő-oltványok

bevásárlásánál, mivel a kedvezőtlen vegetációs időszak következtében majdnem minden szőlő-oltvány peronosporás és gyengén gyökerezett, míg a mieink az idén is minden tekintetben kifogástalanul egészségesek, erőteljesek és gazdagon gyökerezettek

Fronius és Theiss

szőlő-oltványtelepesek,

Medgyes (Nagyküküllőmegye.)

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

2830

Eladó állatok.

Egy 168 cmtr. magas jegytelen sárga kanca belovagolva, szelid, teljesen megozható női hátsónak és egyesben női hajtó koci előtt is.

Egy pár 168 cmtr. magas jegytelen sárga herélt koci ló, figuránsok, actióval járva sebesekek, kitartók, meredek hegyen és mély sárban is jó huzók és teljesen megbízhatók.

10 drb. nagytestű, jó tejelő bivalytehén, ezekből jelenleg 2 drb. kisborjas, 6 drb.-nak január végéig, 2 drb.-nak tavaszig várható leborjuzása. Valamennyi borju nélkül, férfi és nő által egyaránt fejhető halgatagon avagy énekelve.

1 drb. nagy és 1 drb. 2 éves bivalybika. 2 drb. 2 éves bivalyüsző. 5 drb.

1 éves bivalyüsző és 1 drb. 1 éves bivalybika. Növendékek a legkiválóbb tejelő anyák borjai: 12 drb. 2 éves erős csontozatu magyarfajta ökör tinó

8 drb. erős csontos magyarfajta igásökor.

1 drb. jellegzetes, erős csontozatu, nagy és hosszú testű báznai fajta kan.

Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást nyújt Sperker Ferenc, lakása: Kolozsvár, Majális-u 13

2829 II

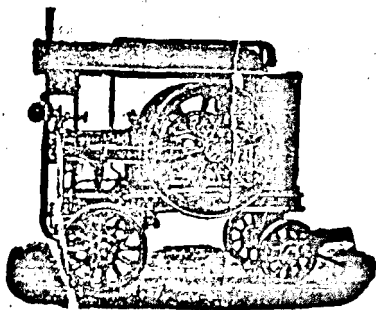
Elsőrendű BENZINLOKOMOBILOK

szolid és erős kivitelben

Warchalowski J. motorgyár magyarországi fiókja

Budapest,

VI., Váci-körút 37. szám.

Gyár:

Wien III., Paulusgasse 3.

Legrégibb speciális motorgyár. 3000 motorunk üzemben.

Kedvező fizetési feltételek. – Költségvetés és mérnöki látogatás díjmentesen.

Fekvő- és állóhengerű benzinmotorok, magasnyomású nyersolajmotorok.